

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-103 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-06/116-55
Karar Tarihi : 12.02.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Kenan TÜRK (İkinci Başkan)
Üyeler : Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : Metin HASSU, İbrahim Ethem SEZER

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Travel Point Turizm Seyahat Acentası, Ekspo Tur.San.Tic.Ltd.Şti.
Temsilcisi: Ergün ERDOĞAN
Cumhuriyet Cad. Nispet Sok.15/4, Elmadağ, İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Akbank T.A.Ş.
Sabancı Center, 4. Levent, İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU: AKBANK T.A.Ş.'nin kredi kartı POS oranlarına ilişkin gönderdiği yazı ile IATA üyesi olan ve olmayan acentelere uyguladığı komisyon oranlarında ve bloke gün uygulamasında ayrımcılık yaparak haksız rekabete neden olduğu iddiası.**
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Akbank T.A.Ş.'nin kredi kartı POS oranlarına ilişkin gönderdiği yazı ile IATA üyesi olan ve olmayan acentelere uyguladığı komisyon oranlarında ve bloke gün uygulamasında ayrımcılık yaparak haksız rekabete neden olduğu iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 03.12.2013 tarih ve 8085 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 04.12.2013 tarih ve 2013-4-103 sayılı İlk İnceleme Raporu 19.12.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 13-71/980-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 27.01.2014 tarih ve 2013-4-103/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusuna ilişkin olarak Akbank T.A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) İddia konusu uygulama, hakkında inceleme yürütülen Akbank T.A.Ş.'nin müşterilerine sunduğu POS cihazı hizmetlerine ilişkindir. Bu çerçevede ilgili ürün pazarı, POS cihazı hizmetleri olarak belirlenmiştir. Değinilen hizmetin birçok şehirde sunuluyor olması nedeniyle coğrafi pazar Türkiye olarak tespit edilmiştir.
- (6) Şikayet başvurusunda Akbank T.A.Ş.'nin Türkiye Seyahat Acentaları Birliği üyesi acentalara yönelik olarak pos hizmetleri uygulamalarının IATA (Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği) üyesi olan ve olmayan acentalara göre farklı uygulandığı iddia edilmiş ve bu farklılaşmalar tablo ile detaylandırılarak açıklanmıştır.

- (7) Şikayetçi tarafından gönderilen bloke gün ve POS oranlarını gösterir tablodaki uygulama şartları ile Akbank T.A.Ş.'nin göndermiş olduğu uygulama şartları örtüşmektedir. Bu sebeple şikayete konu uygulamaların ilgili tabloda gösterilen çerçevede olduğu tespit edilmiştir.
- (8) 4054 sayılı Kanun'un 4 ve 6. maddelerinde ayrımcılık uygulamalarına ilişkin yasaklama getirilmiştir. Burada, 4. madde anlamında bir ihlalden söz edebilmek için en az iki farklı teşebbüs arasında anlaşma ve/veya uyumlu eylem bulunması gerekmektedir. Bununla birlikte, Akbank T.A.Ş.'den acentalarına gönderilen yazıda tek taraflı olarak bir takım idari kararlar alındığı görülmüştür. Bu açıdan bakıldığında şikayetçinin iddiasının Akbank T.A.Ş.'nin tek taraflı uygulamaları olduğu tespit edilmiş bu nedenle 4. madde bağlamında bir uygulamadan söz edilemeyeceği anlaşılmıştır.
- (9) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi; *"Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar yoluyla kötüye kullanması"*nı yasaklamaktadır. Aynı maddenin ikinci fıkrasında kötüye kullanma halleri örnek olarak sayılmıştır. İkinci fıkranın (b) bendinde, *"Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması"* eylemleri de ayrımcılık kapsamında yasaklanmıştır.
- (10) Yapılan başvuruda yer alan iddiaların Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde ayrımcılık kapsamında değerlendirilmesi uygun görülmüştür. Ancak, iddia konusu eylemlerin ayrımcılık niteliği taşıyıp taşımadığının tespit edilmesinden önce, Akbank T.A.Ş.'nin ilgili pazarda hakim durumda olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmiştir.
- (11) Hakim durum, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde *"Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü"* olarak tanımlanmıştır. Bir teşebbüsün ilgili ürün pazarında hakim durumda olup olmadığının tespitinde öncelikle dikkate alınan ölçüt teşebbüsün ilgili ürün pazarındaki payıdır. Akbank T.A.Ş.'nin ilgili pazardaki pazar payının düşük oranda olması nedeniyle hakim durumda bulunmadığı anlaşılmıştır.
- (12) Bu bilgiler ışığında, Akbank T.A.Ş.'nin ilgili pazarda hakim durumda bulunmadığı, ayrımcılık ihlalinin varlığı için gerekli kanuni şartların somut olayda gerçekleşmediği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (13) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.